

OBEZİTE

Yard. Doç. Dr. Azime Karakoç Kumsar

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölüm sonunda okuyucu;

1. Obeziteyi tanımlayabilir ve sınıflandırabilir,
2. Obezitenin yoğun bakım hastası üzerine etkilerini sayabilir,
3. Obez bireyin yoğun bakım ünitesindeki tedavi ve bakımına ilişkin farklılıkları açıklayabilir,
4. Obez bireyin tedavi ve bakımına ilişkin dikkat edilmesi gereken uygulama ilkelerini açıklayabilmesi
5. Obez bireyin yoğun bakım ünitesinde artan komplikasyon risklerini ve bu komplikasyonlara yönelik önlemleri açıklayabilir.

GİRİŞ

Obezite, dünya çapında ve ülkemizde görülme sıklığı giderek artan bir sağlık problemidir. Son veriler, obezite prevalansının tüm dünyada endişe verici bir artış gösterdiğini işaret etmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), 2005 yılında dünya çapında 1,6 milyar aşırı kilolu ve 400 milyon obez yetişkin birey olduğunu bildirdi. Obezite salgını devam ettiği takdirde ise, 2025 yılına kadar dünya genelinde 2,3 milyar aşırı kilolu ve 700 milyon obez yetişkin birey olacağı öngörülmektedir.

Obezite insidans ve prevalansı ülkeler arasında değişiklik göstermekte; Japonya ve Çin'de sadece 20 yetişkinden 1 kişi obez iken, İngiltere ve Avustralya'da 4 yetişkinden 1 kişi ve Amerika'da 3 yetişkinden 1 kişinin obez ya da fazla kilolu

KAYNAKLAR

1. Üstün YB, Köksal E. Obezite ve anestezi. *Deneysel ve Klinik Tıp Dergisi* 2013;30: S15-S23. (doi:10.5835/jecm.omu.30.s1.003).
2. Dickerson RN. The obesity paradox in the ICU: Real or not? *Dickerson Critical Care* 2013;17:154 (doi:10.1186/cc12715).
3. Satman I, Omer B, Tutuncu Y, Kalaca S, Gedik S, Dinccag N, et al. Twelve-year trends in the prevalence and risk factors of diabetes and prediabetes in Turkish adults. *Eur J Epidemiol.* 2013;28(2):169-80.
4. Karakoç Kumsar A, Taşkın F, Olgun N. Sağlıkta tehlike: Obezite. *Diyabet, Obezite ve Hipertansiyonda Hemşirelik Forumu* 2009;1(1):14-21.
5. Türkiye Obezite (Şişmanlık) ile Mücadele ve Kontrol Programı 2010–2014. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara; Kuban Matbaacılık;2010.
6. Bajwa SJS, Sehgal V, Bajwa SK. Clinical and critical care concerns in severely ill obese patient. *Indian Journal of Endocrinology and Metabolism* 2012;16(5):740-48.
7. Türkoğlu M, Aygencel G, Sencar E. Türkiye’de bir iç hastalıkları yoğun bakım ünitesi’nde akut respiratuar distres sendromu ile izlenen hastaların genel özellikleri ve bu hastalarda mortaliteye etkili faktörler. *Yoğun Bakım Derg* 2012;3:19-22.
8. Yıldırım F, Güllü YT, Demirel CB. Yoğun bakımda perkütan trakeostomi. *Eurasian J Pulmonol* 2015; DOI: 10.5152/ejp.2014.27247 (www.eurasianj pulmonol.com).
9. Şahin S, Doğan U, Özdemir K, Gök H. Akut kalp yetersizliği nedeni ile kardiyoloji yoğun bakım ünitesine yatırılan hastaların klinik ve demografik özelliklerinin ve bu özelliklerin hastanede kalış süresi ile ilişkisinin incelenmesi. *Anadolu Kardiyol Derg* 2012;12:123-31.
10. Demirel U, Aygün C. Yatan hastanın beslenme durumunun önemi ve kalori ihtiyacının belirlenmesi. *Fırat Tıp Dergisi* 2012;17(2):63-70.
11. Ferrada P, Anand RJ, Malhotra A, Aboutanos M. Obesity does not increase mortality after emergency surgery. *Journal of Obesity* 2014;Article ID 492127:1-3.
12. Hutagalung R, Marques J, Kobylka K, Zeidan M, Kabisch B, Brunkhorst F, et al. The obesity paradox in surgical intensive care unit patients. *Intensive Care Med* 2011;37:1793-99 (doi:10.1007/s00134-011-2321-2).
13. Nelson J, Billeter AT, Seifert B, Neuhaus V, Trentz O, Hofer CK and Turina M. Obese trauma patients are at increased risk of early hypovolemic shock: a retrospective cohort analysis of 1,084 severely injured patients. *Critical Care* 2012;16:R77:1-11 (doi:10.1186/cc11334).
14. Anzueto A, Frutos-Vivar F, Esteban A, Bensalame N, Marks D, Raymondos K et al. Influence of body mass index on outcome of the mechanically ventilated patients. *Thorax* 2011;66:66-73 (doi:10.1136/thx.2010.145086).
15. Rahman A, Stapleton RD and Heyland DK. Not All Critically Ill Obese Patients Are the Same: The Influence of Prior Comorbidities. *ISRN Obesity* 2012; Article ID 743978:7 pages (doi:10.5402/2012/743978).
16. King P, Mortensen EM, Bollinger M, Restrepo MI, Copeland LA, Pugh M Jo V and et al. Impact of obesity on outcomes for patients hospitalised with pneumonia. *Eur Respir J* 2013;41(4):929-34.

17. Martino JL, Stapleton RD, Wang M, Day AG, Cahill NE, Dixon AE and et all. Extreme Obesity and Outcomes in Critically Ill Patients. CHEST 2011;140(5):1198-1206.
18. Sarihasan B, Üstün YB. Yoğun bakımda sedasyon ve analjezi ihtiyacı. J. Exp. Clin. Med., 2013;30:25-31.
19. Ayık SÖ, Akhan G, Peker Ş. Obstruktif Uyku Apne Sendromlu (OSAS) olgularda obezite sıklığı ve ek hastalıklar. Tur Toraks Der 2011;12:105-10.
20. Terzi B, Kaya N. Yoğun bakım hastasında hemşirelik bakımı. Yoğun Bakım Derneği Dergisi 2011;1:21-25.
21. Salgado PO, Machado Chianca TC. Identification and mapping of the nursing diagnoses and actions in an Intensive Care Unit. Rev. Latino-Am. Enfermagem 2011;19(4):928-935.
22. Karakoç Kumsar A, Taşkın Yılmaz F. Yoğun bakım ünitesinin yoğun bakım hastası üzerindeki etkileri ve hemşirelik bakımı. Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi 2013;10(2):56-60.
23. Kaya H. İzlem ve destek: Obezite, ciddi. Erbil Y, çeviri editörü; Sue DY and Vintch JRE, editör. Yoğun Bakım Esasları. 1. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri Ltd. Şti;2005. p.17.
24. Koçaşlı S, Çelik S. Beslenme ile ilişkili sorunlar. Erişkin Yoğun Bakım Hastalarında Temel Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı. Çelik S, editör. 1. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri Ltd. Şti;2014. p.111-26.
25. Çelik S. Hastane içi ve hastaneler arası hasta taşınması. Erişkin Yoğun Bakım Hastalarında Temel Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı. Çelik S, editör. 1. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri Ltd. Şti; 2014. p.203-11.
26. Pelosi P, Luecke T, Caironi P, Chiuimello D. Çeviren: Selçuk Dinçer. Obez hastaların perioperatif tedavisine fizyolojik temelli yaklaşım. Klinik Yoğun Bakım. Akpir K, Tuğrul S, çeviri editörü. Albert RK, Slutsky A, Ranieri M, Takala J, Torres A, editör. 1. Baskı. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi;2009. p.263-73.
27. Aydın F. Yoğun bakım ünitesinde dermatoloji. Yoğun Bakım: Sorunları ve Tedavileri. Şahinoğlu H, editör. 3. Baskı. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri Ltd. Şti;2011. p.435-461.
28. Jackson TA, Kwo J. Çeviri: Demircan C. Obesite ve bariatrik cerrahiye yoğun bakım bakışı. İçinde: Critical Care Handbook of the Massachusetts General Hospital. Bigatello LM, editör; Topeli İskit A, çeviri editörü. 4. Baskı. Ankara:Güneş Tıp Kitabevleri; 2010. p.734-45.